

Muutoksia pankkimaailmassa

Verkkoluottoalustoille mahdollisuus

» Monet pankit kärsivät edelleen pankkikriisin seurauksista, joitain ei edes enää ole olemassa. Toisille, kuten rohkeille optimisteille, kriisi tarjosi päinvastoin mahdollisuuden. Yksi heistä oli Renaud Laplanche joka pääsi alkuun vastaperustetulla verkkoluottoalustallaan "Lending Club"illa USA:ssa. Kovan paineen alla olevat pankit myönsivät lainoja kriisin takia erittäin rajoitetusti ja muut luotonvälittäjät pankkien ulkopuolisesta ympäristöstä tunkeutuivat tähän tyhjiöön verkkoluottoalustoillaan. Nämä yhdistävät lainanottajat ja lainanantajat ilman pankin välitystä. Sen lisäksi korkoero pankkien kautta sijoitettujen talletus-

Alhainen korkotaso ei ole suosittu perinteisten korkosijoittajien keskuudessa. Kun käyttötileistä maksettu korko on alle prosenttiyksikön ja valtion joukkovelkakirjojen tuotto negatiivinen sijoittajat hakevat yhä useammin vaihtoehtoisia korkosijoitusmahdollisuuksia. Social lending on kysytty vaihtoehto, sen lisäksi että se antaa hyvän tuoton, lainat menevät hyvään tarkoitukseen.

ten ja saatujen luottojen välillä on niin suuri että verkkoluottoalustojen kautta on mahdollista tehdä parempia kauppia. Tämän havaitsi Renaud Laplanche vuonna 2007, samana vuonna kuin hän perusti yrityksensä; tämän jälkeen hän on kehittänyt Lending Clubin maailman suurimmaksi verkkoluottoalustaksi.

Iso-Britannian Zopa oli kehityksen edeltäjä ja yritys on tarjonnut luottoja internetin kautta vuodesta 2005. Auxmoney ja Smava perustivat molemmat verkkoluottoalustansa Saksaan melkein samanaikaisesti vuonna 2007. Tänäpä Smavan pääasiallinen liiketoiminta on luotonvälitys pank-

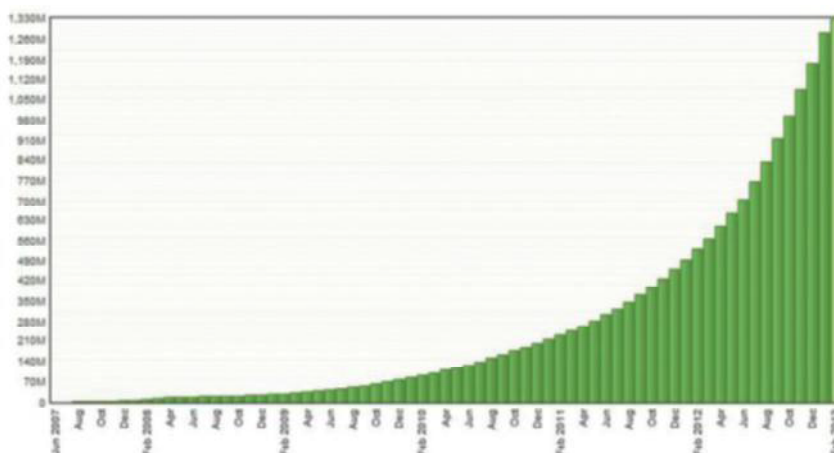
kien lukuun. "Alustojen ideana on itse asiassa luottojen välitys yksityishenkilöltä toiselle, niin kutsutut "P2P luotot". Pankki ei hyödy luotonantajana toiminnoista P2P:n yhteydessä", selvittää suomalaisen yrityksen Fixuran toimitusjohtaja Simon Sandvik, kun hän kertoo P2P luottojen pääperiaatteista. P2P luottoja kuvaillaan myös sanoilla social lending tai crowd lending. Fixura on Auxmoneyn jälkeen toiseksi suurin toimija Saksan markkinoilla.

Lainanottajat ovat kuten muilla alustoilla luotonantajien velallisia ja luotonantajat sijoittavat pääomaa sijoittajina lainanottajiin. Lainat alustojen kautta tarjoavat lainanottajille edullisemmat luotot kuin pankkien välittämät luotot ja lainanantajat saavat yleensä paremman tuoton kuin korkosijoituksista tai käyttötille maksetut korot. Saksassa asuvat henkilöt eivät toistaiseksi voi saada suomalaisen yrityksen välittämää lainoja, ainoastaan suomalaiset voivat saada näitä. Saksalaiset voivat sijoittaa Fixuran alustan kautta, mutta lainanottajat ovat ainoastaan suomalaisia. Pitäen maan taloudellisen vakaan tilanteen mielessä tämä voi olla etu, todellisuudessa luottotappioiden osuudet ovat Fixuralla ja Auxmoneylla vastaavat. Tiukan riskienhallinnan ansiosta luottotappion osuus on noin kolme prosenttia. Tuottotavoitteet eroavat luottoluokituksesta riippuen, ne vaihtelevat yleensä välillä kuusi ja kaksitoista prosenttia kulujen ja luottotappioiden jälkeen. Tänä päivänä sijoittajat jotka hakevat voittoja eivät näe social lendingiä ainoastaan eksoottisena sijoitusvälineenä vaan kiitos ominaispiirteensä tästä on muodostunut oma sijoitusmuotonsa joka tarjoaa huomattavasti enemmän mahdollisuuksia kuin verrattavilla sijoituksilla yhdistettynä laskettavissa olevaan riskiin.

Loistava tulevaisuus

Jos tarkastelee amerikkalaisten yritysten hallintorakennetta voi todeta että liiketoiminnasta on tullut tärkeä. Sekä Lending Clubilla että toiseksi suurimmalla palveluntarjoajalla Prosperilla löytyy korkeassa asemassa olevia poliitikoita sekä aikaisemmin Wall Streetillä uran tehneitä hen-

B1) Lending Clubin kautta myönnettyjen luottojen kehitys

T1) Sanasto

"Crowd" käsitteet	Selitys
Social lending	Uusi pääomavälitysmuoto
Lainanantaja	Henkilö joka lainaa rahaa toisille (sijoittaa, investoi)
Lainanottaja	Henkilö joka lainaa rahaa
Crowd lending	Yhteiskäsite, myös social lending; sijoitus lainanottajiin
P2P	Person-to-person (myös Peer to Peer)
P2P luotot	Luotot yksityishenkilöiltä yksityishenkilöille, useimmiten välitetty verkkoluottoalustan kautta
Crowd investing	Yhteiskäsite; sijoitukset yritysosuuksiin
Allokointi	Jakautuminen, tässä rahoitussijoitukset

ja alustat hyödyntävät markkinoiden korkoeroa saadakseen asiakkaita. "Korkoero käyttötilistä ja määräaikaistilistä maksetuista koroista ja niiden korkojen välillä jotka lainanottajat maksavat lainasta on iso, se voi olla yli kymmenen prosenttia. Sen ansiosta että lainanottajat ja lainanantajat yhdistetään Auxmoneyn markkinapaikalla molemmat osapuolet voivat hyödyntää parempia ehtoja" antaa Raffael Johnen, Auxmoneyn perustaja, osasyynä siihen että monet potentiaaliset lainanottajat ovat tuotteesta kiinnostuneita.

Automaattiset sijoitukset

Sijoittajan on aina ennen sijoituspäätöstä tarkastettava luotonhakijan luottoluokitus ja – tämä on erittäin tärkeää – varmistettava tarpeeksi laaja luottojen hajonta. Tällä tavoin riskiä pienennetään, pankki toimisi samalla tavalla, sillä erolla että nyt voidaan sanoa että sijoittaja ottaa pankin roolin ja sijoittaa varansa usean lainaajan lainaan. Hajauttamalla riskiä tällä tavoin luottotappiota pienennetään mikäli maksuja jätettäisiin maksamatta. Fixuran sijoittajien on sijoitettava varansa vähintään kymmenen lainaajan lainaan. Tämä on

selitys siihen että pienimmän sijoituksen on oltava vähintään 1000 euroa ja pienin sijoitettava osuus on 100 euroa. Auxmoneylla sijoittajat voivat aloittaa 50 eurolla. Helpottaakseen sijoitusprosessia sekä Auxmoney että Fixura ovat kehittäneet autopilootin joka jakaa sijoitettavan summan eri lainaajien välillä tiettyjen henkilökohtaisesti valittujen kriteereiden mukaan, kuten luottoluokitus. Kuukausittaiset lyhennykset voidaan joko uudelleensijoittaa tai maksaa takaisin sijoittajan tilille.

P2P lainojen kustannukset Saksassa käytettävissä olevilla luottoalustoilla vaihtelevat yhden ja vajaan kolmen prosentin välillä.

Crowd investing tai crowd lending?

Periaatetta että monet sijoittajat sijoittavat pieniä osuuksia samoihin lainoihin voidaan soveltaa myös muille alueille kuin lainoille, nimittäin omistukseen. Tämä on ns. "crowd investing", mutta ainoa yhteinen nimittäjä crowd lendingin kanssa on iso määrä sijoittajia. Muuten on kyse aivan toisesta liiketoimintasuunnitelmasta, sijoittajat eivät tarjoa luottoa vaan heistä tulee yrityksen osakkaita – usein nuorten yritysten osakkaita. Crowd investingin kautta sijoittaja voi siis sijoittaa pieniin lupaaviin yrityksiin; tämä oli aikaisemmin mahdollista vain jos käytettävissä oli suurempia rahasummia. Saksassa on muutamia crowd investing internet portaaleja, mutta on muistettava että riski on monikertaisempi kuin social lendingin yhteydessä, sitäpaitsi on olemassa riski että koko panostus menetetään. Siksi crowd investing on lähimpänä verrattavissa yrityksen osakkaana olemiseen, tähän osakkuuteen sisältyy sekä mahdollisuuksia että riskejä. Social lending on verrattavissa sijoitukseen jossa sijoittaja haluaa ansaita korkoa lainaamalla varansa.

USA:ssa monet itsenäiset sijoitusneuvojat käyttävät luottoalustoja täydentääkseen eri sijoituksiaan. Osa sijoituksista tehdään valtio- ja yritysobligatioiden lisäksi P2P lainoihin. Saksassa tämäntyyppinen kohdistaminen on vasta alkutai-paleella mutta kasvaa jatkuvasti ja tästä vaikuttaa tulevan vaihtoehto korkosijoituksille ja sille että raha pidetään käyttötilillä. <

Jeanette Samuelsson

Jeanette Samuelsson on Fixura Ab Oyn Chief Operation Officer

✉ www.fixura.com

Haastattelu: Kaj Rönnlund

Markkinoiden suuri muutos

Kaj Rönnlund kansainvälisesti tunnettu ja kunnioitettu yrittäjä. Saksassa hänen nimensä muistetaan ajalta jolloin hän toimi Hedgefond managerina. Rönnlund aloitti uransa johdannaiskaupalla Tukholmassa ja Deutsche Terminbörssellä (DTB) jonka nimi tänään on Eurex. Hän on jo jonkin aikaa toiminut alueella joka ulkopuoliselle saattaa vaikuttaa vaatimattomalta: Social lending ja verkkoluottoalusta Fixura.

» **TRADERS´:** Herra Rönnlund, voisitteko luki-joillemme selittää mikä on Fixuran verkkoluottoalustan ajatus?

Rönnlund: Ajatus on yksinkertaisesti seuraava: Yksityishenkilöt jotka ovat tähän asti tehneet korkosijoituksia tai pitäneet rahansa säästö- tai käyttötilillä ottavat pankin roolin ja muuttuvat lainanantajiksi. He lainaavat varansa jota he eivät tarvitse yksityishenkilöille jotka taas tarvitsevat rahaa. Fixuran tekninen ratkaisu mahdollistaa että lainanantajat ja lainaajat kohtaavat.

TRADERS´: Amerikkalaisilla alustoilla kuten Lending Clubilla ja Prosperilla on miljoonien liikevaihto. Johtuuko tämä luottamuskriisistä pankkeja vastaan?

Rönnlund: Tämä on yksi tapa katsoa asiaa. Viimeisten viiden vuoden aikana, erityisesti Lehman kriisin jälkeen, yleisön tiedoksi on tullut kuinka pankit toimivat ja tieto siitä kuinka isot riskin he osittain ottavat asiakasvaroilla pohtimatta seurauksia. Luottamuskriisistä tuli niin valtava että oli ainoastaan ajan kysymys kunnes uusia ratkaisuja kehittyisi. Jos katsoo mitkä lainavolyymit liikkuvat mainituilla alustoilla ei voi enää puhua ainoastaan muoti ilmiöstä tai pienestä alueesta. Tosiasia että yksityishenkilöt sitoutuvat tällä tavalla on näyttö siitä että verkkoluottoalustoihin luotetaan. Katsotaan pienempänä riskinä lainata rahaa yksityishenkilölle ja ansaita sillä rahaa kuin että lainataan hallitsemattomalle laitokselle. Tällä on myös sosiaalisia komponentteja. Markkinat käyvät tällä hetkellä suuria muutoksia läpi. Ei ole epätodennäköistä että social lending aloittaa pankkitoiminnassa uuden ajanlaskun.

TRADERS´: Henkilö joka kirjautuu alustalle haluaa tietenkin saada siitä hyötyä. Mitkä ovat edut klassisiin pankkiluottoihin verrattuna?

Rönnlund: Ensinnäkin on mahdollista hoitaa kaikki luottoasiat nopeasti ja kätevästi koti PC:n kautta. Aukioloajat eivät millään tavalla sido käyttäjää, luottoja, kaikkea pienemmistä summista viisilukuisiin määriin, voidaan välittää muutaman tunnin sisällä. Hallintomäärä on vähäinen. Tarpeettoman isot erot sijoitus- ja luottokoron välillä häviävät. Lainaaja voi lainata rahaa edullisempiin ehtoihin kuin pankin kautta mikäli pankki ylipäänsä myöntää lainaa ilman riittäviä vakuuksia. Lainanantaja saa huomattavasti paremman tuoton verrattuna siihen että rahaa pidetään käyttö- tai säästötilillä, muita hyötyjä ovat suurempi joustavuus ja selkeämmin arvosteltava riski.

TRADERS´: Kuinka käsittelette mahdollisia luottotappioita?

Rönnlund: Suomalainen talous on Euroopan vakaampia. Maksun laiminlyönnin aste koskien luottoja on siksi matala, noin kolme prosenttia. On kuitenkin selvä, että on aina varauduttava riskiin. Kuten myös klassisten sijoitusten yhteydessä, P2P lainojen yhteydessä ei voi koskaan luovata 100-prosentin riskittömyyttä. Riski on aina olemassa, mutta riski voidaan minimoida hajauttamalla. Hajautus tapahtuu niin että sijoitettavat varat jaetaan eri lainaajien kesken joilla on eri luottoluokitus. Riskiä voidaan verrata yritys- ja valtion obligaatioihin: Riskitaso nousee kuin korko nousee. Fixuralla on ollut toimintaa kesästä 2010 alkaen ja se on jo myöntänyt enemmän kuin 3 000 luottoa – tähän päivään mennessä ainoastaan kaksi näistä luotoista on muuttunut luottotappioiksi. «